

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
& ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

**Αθήνα, 5 Ιουλίου 2019
Αριθ. Πρωτ.: οικ. 39**

**Ταχ. Δ/ση : Σοφοκλέους 4
Ταχ. Κώδικας : 10559 - Αθήνα
Τηλέφωνο : 210-3256480
e-mail : eid.gram.kalo@yeka.ε**

Διευκρινιστική Εγκύκλιος για τις Κοιν.Σ.Επ. και τους Συνεταιρισμούς Εργαζομένων αναφορικά με την απόκτηση και απώλεια της συνεταιριστικής ιδιότητας και την μεταβολή της σύνθεσης των μελών τους.

Α. Ζητήματα απόκτησης και απώλειας της συνεταιριστικής ιδιότητας

Οι Κοιν.Σ.Επ. και οι Συνεταιρισμοί Εργαζομένων ανήκουν στην ευρύτερη κατηγορία των αστικών συνεταιρισμών, βάσει των αρ. 14.1 και αρ. 24.1 του ν. 4430/2016. Ως συνεταιρισμοί αποτελούν εθελοντικά συγκροτούμενες ενώσεις προσώπων με μεταβαλλόμενο αριθμό μελών.

Αυτό σημαίνει ότι η σύνθεση των μελών σε έναν συνεταιρισμό ενδέχεται να μεταβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του. Άρα πέραν των ιδρυτικών μελών, τα οποία αποκτούν την συνεταιριστική ιδιότητα κατά την σύσταση του συνεταιρισμού, νέα μέλη μπορούν να εγγραφούν στον συνεταιρισμό και μετά την σύστασή του.

Τα υποψήφια μέλη υποβάλουν αίτηση στο όργανο διοίκησης των Κοιν.Σ.Επ. και των Συνεταιρισμών Εργαζομένων, το οποίο αποδέχεται ή απορρίπτει την αίτηση του μέλους, βάσει των αρ. 17.2, 27.1 του ν. 4430/2016 και αρ. 2.4 του ν. 1667/1986. Σε περίπτωση αποδοχής της αίτησης εγγραφής μέλους, αυτό αποκτά τη συνεταιριστική ιδιότητα. Στη συνέχεια, η ΓΣ εγκρίνει τις αιτήσεις εγγραφής των μελών, που έγιναν δεκτές από το όργανο διοίκησης και αποφαινεται για όσες έχουν απορριφθεί από αυτό, βάσει αρ. 2 παρ. 4 του ν. 1667/1986. Κατόπιν τούτου, τα μέλη έχουν πλέον το δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και ανάδειξής τους στα όργανα διοίκησης του συνεταιρισμού.

Πέραν της εισόδου νέων μελών, μεταβολές μπορούν να επέλθουν και στα υφιστάμενα μέλη, λόγω θανάτου, μεταβίβασης της συνεταιριστικής μερίδας σε νέο μέλος,

αποχώρησης ή και διαγραφής τους. Ειδικότερα, ένα μέλος δύναται να αποχωρήσει από μια Κοιν.Σ.Επ./έναν Συνεταιρισμό Εργαζομένων υποβάλλοντας σχετική δήλωση στο διοικητικό όργανο, η οποία ισχύει από την αρχή του επόμενου λογιστικού έτους σύμφωνα με το αρ. 17.4 εδ. α΄ του ν. 4430/2016 για τις Κοιν.Σ.Επ, το οποίο ισχύει κατά αναλογία και για τους Συνεταιρισμούς Εργαζομένων. Άρα κατά το τρέχον οικονομικό έτος, το προς αποχώρηση μέλος φέρει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συνεταιριστική ιδιότητα.

Αναφορικά με τη διαγραφή μέλους Κοιν.Σ.Επ. και Συνεταιρισμών Εργαζομένων, σημειώνεται ότι αυτή αποφασίζεται με αυξημένη πλειοψηφία από τη ΓΣ βάσει των αρ. 17.6 και αρ. 27.5 του ν.4430/2016, αντίστοιχα. Η απόφαση της ΓΣ μπορεί να προσβληθεί σύμφωνα με τους όρους που θέτουν το αρ. 19.4 (για τις Κοιν.Σ.Επ.) και το αρ. 29.4 (για τους Συνεταιρισμούς Εργαζομένων) του ν.4430/2016. Τα άρθρα αυτά αναγνωρίζουν το δικαίωμα προσβολής οποιασδήποτε απόφασης της ΓΣ ως συλλογικό δικαίωμα, ασκούμενο από τη μειοψηφία των συνεταιριστών. Καθώς ο νομοθέτης αναγνωρίζει το δικαίωμα της μειοψηφίας των μελών να προσβάλλουν τις απόφασεις της ΓΣ, κατά αναλογία συνάγεται ότι και το διαγραφόμενο μέλος, το οποίο έχει έννομο συμφέρον να προσβάλλει την απόφαση της ΓΣ περί διαγραφής του, φέρει το αντίστοιχο δικαίωμα και μπορεί να το ασκήσει ατομικά. Η απώλεια όμως της συνεταιριστικής ιδιότητας επέρχεται από την ημέρα που θα λήξει άπρακτη η προθεσμία προσβολής της απόφασης ΓΣ ή αν το υπό διαγραφή μέλος την προσβάλει εμπρόθεσμα, τότε η απώλεια επέρχεται από την ημέρα δημοσίευσης της τελεσίδικης απόφασης, που απορρίπτει την προσφυγή. Άρα, όσο ο υπό διαγραφή συνεταιριστής φέρει την συνεταιριστική ιδιότητα φέρει και τα απορρέοντα από αυτήν δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Β. Υποχρέωση καταχώρισης της τρέχουσας σύνθεσης των μελών των Κοιν.Σ.Επ και Συνεταιρισμών εργαζομένων στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

Το αρ. 12 της ΥΑ 61621/Δ5.2643/30-12-2016 (ΦΕΚ 56/Β/2017) ορίζει το σύνολο των στοιχείων, τα οποία οφείλουν οι Κοιν.Σ.Επ. και οι Συνεταιρισμοί Εργαζομένων να καταχωρούν στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας (εφεξής «Μ.Κ.Ε.»). Σε περίπτωση μεταβολής των καταχωρημένων στοιχείων, τότε ο εγγεγραμμένος φορέας στο Μ.Κ.Ε. είναι υποχρεωμένος σε επικαιροποίησή τους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα βάσει αρ. 13 της ΥΑ.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 13.1 της ΥΑ, αν τα στοιχεία αυτά αφορούν **σε τροποποίηση στοιχείων του καταστατικού** ή αλλαγής σύνθεσης των διοικητικών τους οργάνων, τότε απαιτείται και έγκριση του Τμήματος Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Για τα λοιπά καταχωρημένα στοιχεία, η τροποποίησή τους λαμβάνει χώρα με ευθύνη του φορέα και άνευ διοικητικής εγκρίσεως βάσει αρ. 13.2 ΥΑ.

Σε περίπτωση που μεταβληθεί η σύνθεση των ιδρυτικών μελών στις Κοιν.Σ.Επ. και

στους Συνεταιρισμούς Εργαζομένων, η Ειδική Γραμματεία είθισται να αιτείται τροποποίηση καταστατικού και υπογραφή του από τα νεοεισερχόμενα μέλη. Με την υιοθετηθείσα αυτή πρακτική ενημερώνεται η Ειδική Γραμματεία ως προς την σύνθεση των υφιστάμενων μελών των άνω φορέων. Παράλληλα, το νέο μέλος οφείλει να υπογράψει το καταστατικό και έτσι διασφαλίζεται ότι έλαβε γνώση για τη συμμετοχή του στην εν λόγω επιχείρηση, η οποία διέπεται από τους προς υπογραφή κανόνες του καταστατικού.

Η άνω πρακτική κρίνεται ως μια αποτελεσματική μέθοδος ενημέρωσης της Ειδικής Γραμματείας και προστασίας των νεοεισερχόμενων μελών. Ωστόσο, το καταστατικό αποτελεί μια ιδιότυπη δικαιοπραξία, την οποία υπογράφουν τα ιδρυτικά μέλη μιας εταιρίας, στην οποία αφενός δηλώνουν την βούλησή τους να ιδρύσουν την εν λόγω νομική μορφή, αφετέρου συναινούν στο να διέπεται η εν λόγω εταιρία από ορισμένους κανόνες λειτουργίας, τους οποίους ενσωματώνουν στο κείμενο του καταστατικού. **Η ακριβής σύνθεση των μελών δεν αποτελεί στοιχείο του καταστατικού, ούτε ενσωματώνεται σε αυτό, παρά μόνο η ιδρυτική ομάδα η οποία υποχρεούται να υπογράψει το καταστατικό προκειμένου αυτό να τεθεί προς έγκριση.** Κάθε νεοεισερχόμενο μέλος δεσμεύεται από το καταστατικό, από την στιγμή που αποκτά την συνεταιριστική ιδιότητα, χωρίς να υποχρεούται να το υπογράψει.

Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, η μεταβολή της σύνθεσης των μελών μιας Κοιν.Σ.Επ./ενός Συνεταιρισμού Εργαζομένων δεν συμπαρασύρει την υποχρέωση τροποποίησης καταστατικού, από την στιγμή που δεν αναθεωρείται κάποια διάταξη ή στοιχείο του καταστατικού.

Η σύνθεση, όμως, των μελών των Κοιν.Σ.Επ. και των Συνεταιρισμών Εργαζομένων αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την νομότυπη λειτουργία τους, και άρα οι εν λόγω φορείς οφείλουν να ενημερώνουν την πλατφόρμα υποβάλλοντας την επικαιροποιημένη σύνθεση των μελών τους υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα. Ωστόσο, η διαδικασία εισόδου και διαγραφής μελών δεν αποτελούν αυτοματοποιημένες διαδικασίες, αλλά αποφασίζονται από το αρμόδιο όργανο διοίκησης. Για τον λόγο αυτό, η άνω αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από την απόφαση του οργάνου διοίκησης περί αποδοχής ή διαγραφής μέλους.

Η άνω υποχρέωση θεμελιώνεται στην συνδυαστική ερμηνεία των αρ. 12 ΥΑ (στοιχεία καταχώρισης στο Μ.Κ.Ε.) και αρ. 13 ΥΑ (τροποποίηση στοιχείων φορέα), με βάση τα οποία ο φορέας είναι υποχρεωμένος με δική του ευθύνη να επικαιροποιεί τα στοιχεία που καταχωρούνται στην ηλεκτρονική βάση του μητρώου, στα οποία συμπεριλαμβάνονται στο αρ. 12.1 (γ) ΥΑ και τα στοιχεία των μελών του φορέα, είτε αυτά είναι φυσικά είτε νομικά πρόσωπα.

Σημειώνεται ότι ο νομοθέτης κάνει μνεία στα μέλη κι όχι μόνο στα ιδρυτικά μέλη, άρα η υποχρέωση καταχώρισης αφορά την τρέχουσα σύνθεση των συμμετεχόντων

μελών.

Κατά συνέπεια, στην περίπτωση μεταβολής της σύνθεσης των μελών, η Κοιν.Σ.Επ/ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων οφείλει εντός της προθεσμίας του αρ. 13 παρ.3 της ΥΑ με δική του ευθύνη να ενημερώσει το Τμήμα Μητρώου, με ηλεκτρονική αίτηση τροποποίησης στοιχείων Φορέα που υποβάλλεται μέσω της πλατφόρμας kaloyeka.gr, και συνοδεύεται από αντίστοιχη απόφαση του οργάνου διοίκησης της Κοιν.Σ.Επ και του Συνεταιρισμού Εργαζομένων σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις περί εγγραφής και διαγραφής μέλους (αρ. 17 παρ. 2 και παρ. 6, αρ. 27.1 και παρ.5 του ν.4430/2016 και αρ. 2.4 του ν.1667/1986).

Ειδικότερα, οι Φορείς οφείλουν να υποβάλλουν ΑΙΤΗΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΟΡΕΑ, επιλέγοντας το πεδίο «Λοιπές αλλαγές» και επισυνάπτοντας, κατά περίπτωση τα εξής δικαιολογητικά:

Για την είσοδο νέου/ων μέλους/ών:

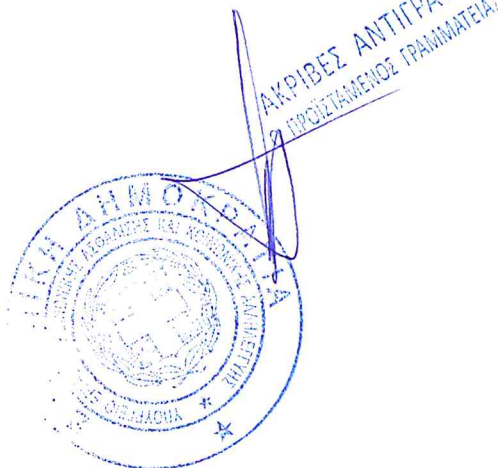
- Ακριβές αντίγραφο του Πρακτικού της ΓΣ περί έγκρισης της αίτησης εγγραφής νέου/νέων μέλους/ών.
- Ακριβές απόσπασμα του Βιβλίου Μητρώου Μελών του Φορέα, από το οποίο προκύπτουν τα στοιχεία του/των νέου/ων μελών που προβλέπονται στην παρ.1 του αρ.12 της ΥΑ 61621/Δ5.2643/30-12-2016 (ΦΕΚ 56/Β/2017): Ονοματεπώνυμο, Α.Φ.Μ., Δ.Ο.Υ., Αριθμός προαιρετικών συνεταιριστικών μερίδων, Ένταξη στις Ευάλωτες ή στις Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού του ν.4430/2016. Το απόσπασμα θα πρέπει να είναι υπογεγραμμένο από το/τα νέο/α μέλος/η.

Για την διαγραφή μέλους/ων:

- Ακριβές αντίγραφο του Πρακτικού της ΓΣ περί διαγραφής μέλους/ων, όπου επισημαίνονται και οι λόγοι διαγραφής.

Για την αποχώρηση μέλους/μελών:

- Αιτήσεις αποχώρησης μέλους/ων από τον Φορέα (θεωρημένες ως προς το γνήσιο της υπογραφής από Δημόσια Αρχή).

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ